

JAK MĄDRZE POMAGAĆ PTAKOM

FUNDACJA
DZIUPLA
INICJATYW
PRZYRODNICZYCH

W naszym otoczeniu możemy spotkać bardzo wiele gatunków zwierząt, szczególnie ptaków.

Ptaki ożywiają nasz krajobraz. Sprawiają, że życie w miastach staje się przyjemniejsze, a miejski zgiełk mniej dokuczliwy.

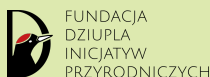
Jako miłośnicy przyrody i ptaków często chcemy pomóc im przetrwać trudny okres. Dokarmiamy je w ponure, chłodne, śnieżne dni, choć często także wiosną i w lecie.

Chcąc stworzyć ptakom dogodne miejsca do gniazdowania wieszamy budki lęgowe. Chcemy, by ptaki przylatywały do naszego ogrodu, by ich śpiew umilał nam czas. Chcemy czerpać radość z obserwowania ich.

Niestety często pomagamy ptakom w nieodpowiedni sposób i nieświadomie możemy im nawet zaszkodzić.

Dlatego staramy się przybliżyć Państwu zasady prawidłowego, mądrego dokarmiania ptaków. Znajdziecie tu także Państwo podpowiedzi jak prawidłowo zawiesić skrzynkę lęgową, by w naszym otoczeniu zamieszkały ptaki.

Życzymy by obserwowanie dzikich, skrzydlatych sąsiadów oraz stwarzanie im warunków do życia dawały Państwu wiele radości.

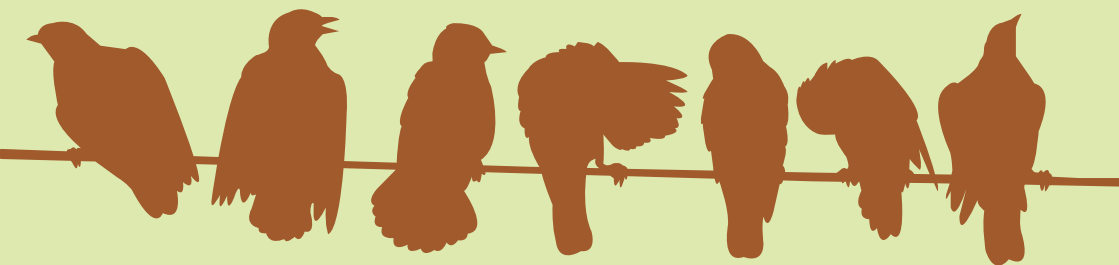
www.dziupla.org
ul. Nadodrzańska 14/4
69-100 Słubice
e-mail: biuro@dziupla.org

Broszura wydana w ramach projektu DZIKI PARKing.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014 – 2020

PRAWIDŁOWE DOKARMIANIE PTAKÓW

Dokarmianie ptaków ma wielu zwolenników, ale też i przeciwników. Jedni uważają, że dzikim zwierzętom trudno przeżyć w zmienionym przez człowieka świecie. Drudzy uważają, że ptaki same sobie dobrze radzą i nie powinniśmy ingerować w świat przyrody.

Zimowe dokarmianie ptaków niewątpliwie uwrażliwia na piękno przyrody, uczy empatii od najmłodszych lat i daje wiele radości.

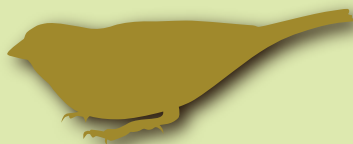
Dla dobra ptaków musimy pamiętać o pewnych zasadach:

- dokarmiaj tylko podczas mrozów i obfitych opadów śniegu (przy dodatniej temperaturze ptaki bez trudu znajdą pokarm);
- wykładaj tylko tyle karmy ile ptaki zjedzą w krótkim czasie (jeden dzień) i sprzątaj karmnik;
- uzupełniaj karmę każdego dnia, przez cały trudny okres; ptaki się przyzwyczajają i będą liczyły na ciebie szczególnie w największe mrozy;
- dokarmiaj ptaki odpowiednim dla nich pożywieniem.

Zbyt wczesne rozpoczynanie dokarmiania powoduje zaburzenia w wędrówce ptaków. Kaczki i łabędzie pozostające na małych, szybko zamarzających zbiornikach, przymarzają do lodu.

Nie karmimy ptaków chlebem! Jeżeli decydujemy się na karmienie pieczywem, absolutnie nie może ono być spleśniałe ani robione na zakwasie. Powinno za to być rozdrobnione.

Długotrwałe jedzenie chleba oraz spożywanie chleba spleśniałego powoduje u ptaków choroby układu pokarmowego.

Nie można karmić ptaków resztkami ze stołu! Często są to potrawy zepsute, przyprawione (posolone), z dodatkiem związków chemicznych – bardzo szkodzą ptakom.

Unikamy podawania suszonych owoców, gdyż są szkodliwe, a jedzone w dużych ilościach pęcznieją w wolu i mogą być niebezpieczne.

DOKARMIANIE POSZCZEGÓLNYCH GRUP GATUNKÓW

kaczki i łabędzie – ziarna, płatki owsiane, warzywa surowe lub gotowane (drobno pokrojone, BEZ SOLI);

gołębie, kawka, gawron – grube kasze, pszenica;

sikory – surowa (niesolona) słonina, nasiona: lnu, rzepaku, konopi, słonecznika, rozdrobnione pestki dyni;

kos, kwiczoł, śpiewak, rudzik – jabłko przekrojone na pół, pokrojone morele, mrożone owoce bzu czarnego, ligustra, jarzębiny, porzeczki, aronii, płatki owsiane;

wróbel i mazurek – drobne kasze, proso, łuskany słonecznik;

dzwonec, zięba, jer, grubodziób – nasiona słonecznika, konopi, lnu, owsa dyni.

To jakie ptaki przylecą do naszego karmnika nie zależy jedynie od umieszczonego w nim pokarmu, ale głównie od jego lokalizacji. Inne gatunki przylecą do karmnika w ogrodzie na przedmieściu, a inne do karmnika na parapecie w centrum miasta. Najlepiej najpierw zorientować się jakie ptaki mamy (lub prawdopodobnie mogą być) w okolicy i na tej podstawie dostosować pokarm.

CECHY ODPOWIEDNIEGO KARMNIKA

- powinien stać w zacisznym miejscu;
- powinien stać w miejscu, w pobliżu którego nie mogą zacząć się drapieżniki;
- powinien stać w odpowiedniej odległości od dużych, przeszklonych powierzchni - albo blisko (do 3 m) albo daleko (powyżej 20 m); chodzi o to by spłoszone ptaki nie zrobiły sobie krzywdy rozbijając się o szyby;
- powinien mieć duży daszek chroniący pożywienie przed zamoknięciem;
- powinien umożliwiać ptakom swobodny dolot i odlot;
- powinien być regularnie czyszczony (odchody zmieszane z pokarmem mogą powodować szerzenie się chorób).

WIESZANIE SKRZYNEK (BUDEK) LĘGOWYCH

Skrzynki lęgowe są sposobem nie tylko na stwarzanie nowych miejsc do założenia gniazda, ale również na rekompensowanie zniszczonych miejsc lęgowych.

Ważne by skrzynki lęgowe były wykonane i umiejscowione adekwatnie do potrzeb poszczególnych gatunków, tzn. miały odpowiednie rozmiary i wisiały w odpowiednim miejscu.

Skrzynki lęgowe dzielimy na półotwarte i zamknięte.

W półotwartych gniazdują: kopciuszek, muchołówka szara, pliszka siwa, rudzik oraz pustułka.

Skrzynki zamknięte (odpowiednik dziupli) są zasiedlane przez m. in. sikory modre i bogatki, muchołówki żałobne, kowaliki, mazurki, wróble, jerzyki.

Specyfikacja dla konkretnych gatunków zależy od wielkości otworu wlotowego oraz wielkości samej skrzynki. Odpowiednie wymiary konstrukcyjne można znaleźć na stronach internetowych poświęconych ochronie ptaków. Powinna być wykonana z drewna, trocinobetonu lub wodoodpornej sklejki.

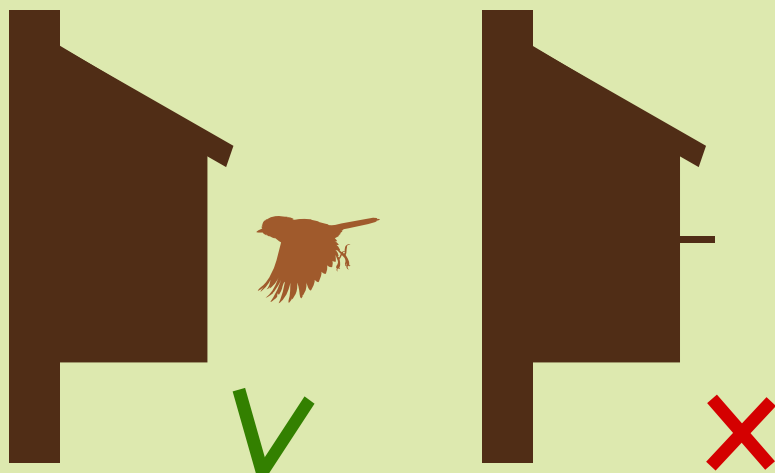
NAJLEPIEJ POWIESIĆ W MIEJSCU...

- w którym, w godzinach około-południowych (w najgorętszej porze dnia) będzie znajdowała się w cieniu;
- spokojnym i mało uczęszczanym przez ludzi;
- w odległości >30 m od sąsiedniej skrzynki lęgowej (w przypadku szpaków i wróbli >2 m);
- na wysokości ok. 4 m (najczęściej; jeśli nie ma wandalizacji można wieszać niżej; maks. 8 m nad ziemią; kawka na wysokości 9 m, a jerzyk na wysokości drugiego piętra);

Skrzynka nie powinna wystawać poza okap korony – cień korony ochładza jaja i pisklęta podczas upałów.

Skrzynki można również wieszać w krzewach, żywopłotach, na budynkach i słupkach. Miejsce wybieramy w zależności od gatunku ptaka, dla którego ją wieszamy.

Nie można montować patyczków przy otworze wlotowym skrzynki! Ptaki doskonale sobie radzą czepiając się drewna ostrymi pazurami. Taki patyczek pomaga drapieżnikowi w dostaniu się do gniazda (jedną łapą drapieżniki zaczepiają się na patyczku, drugą wybierają jaja/pisklęta).

MOCOWANIE

Do drzewa skrzynkę mocujemy za pomocą gwoździ (najlepsze aluminiowe, najgorsze miedziane).

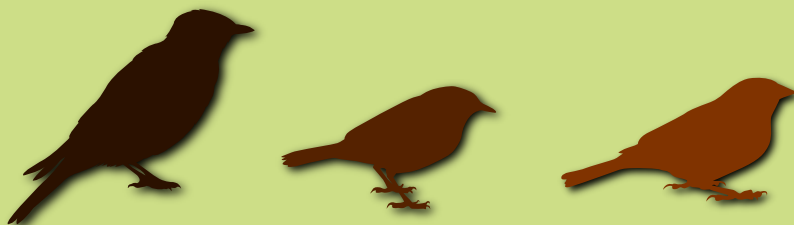
Do skrzynki należy przymocować listwę, a listwę przybić do drzewa lub zamocować w innym, wspomnianym miejscu.

Montaż skrzynki poprzez opasanie pnia drzewa drutem powoduje jego wrastanie i tym samym szkodzi drzewu.

TERMIN

Skrzynki lęgowe można wieszać przez cały rok, najlepiej od jesieni do końca zimy (ptaki szukają bezpiecznych miejsc noclegowych - jeśli wtedy poznają naszą skrzynkę, szanse na jej zasiedlenie wiosną wzrosną).

Im dłużej skrzynka wisi, tym większa szansa na jej zajęcie.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014 – 2020

